

EKSEMPEL PÅ INDUKTIV ANALYSE AF INTERVIEWDATA

Af Lisa Prætorius

Eksempel på induktiv analyse af interviewdata

<https://laeremiddel.dk/viden-og-vaerktoejer/datakodning-analyse-og-fortolkning-af-empiriske-data/studieeksempler/>

Dette eksempel indledes med en forklaring på de valg, som de studerende har taget undervejs. Eksemplet er fra et bachelorprojekt og interviewet analyseres og fortolkes i tre træk:

- 1) Kodning
- 2) Kategorisering i analyseskema og opsummering af de kategoriserede fund
- 3) Teoretisk fortolkning af kategoriserede fund

Bemærk at bilagene med det kodede interview og analyseskemaet gør undersøgelsens delelementer transparente for læseren og validerer dermed analysens samlede resultat og teorivalg, som er fundamentet for hele fortolkningen.

Kodning

I interviewet koder de studerende (Hvidkjær & Sørige, 2021) interviewet induktivt og ud fra *observerede* tegn på livskvalitet. De valgte:

- farven grøn til at markere svar, der handlede om temaet borgerens livskvalitet
- farven rød til at markere svar, der handlede om temaerne selvbestemmelse og omsorgspligt
- farven blå til at markere svar, der omhandlede borgeren, selvbestemmelse og egenomsorg

De studerende (Hvidkjær & Sørige, 2021) har udvalgt de citater, der indeholder de informationer, der kan besvare problemformuleringen og stadig nuancere informantens svar fyldestgørende. Derudover har de valgt at analysere sætninger frem for enkelte ord for at bevare nuancer og kontekst i svaret.

Kategorisering i analyseskema og opsummering af kategoriale fund

De studerende (Hvidkjær & Sørige, 2021) valgte at anvende et analyseskema til deres induktive analyse. Find analyseskemaet i artiklen *Kodning og bearbejdning af kvalitative data* (Prætorius, 2022a).

De studerende udfyldte analyseskemaet med informationerne fra det kodede interview. Øverst har de indskrevet det overordnede *tema*: Livskvalitet for borger. De kodede tekstblokke fra interviewet er indskrevet i kolonnen: *Citat*, hvorefter essensen af analysens *fund* isoleres i kolonnen: *Analysens fund*. I

kolonnen: *problemstillinger*, beskriver de studerende de problemstillinger, som ligger eksplicit og implicit i analysens fund. Endeligt kobler de studerende tre teorier til analysens fund, som de skriver ind i kolonnen: *Teori, begreber og modeller*.

Afslutningsvist metakommunikerer de studerende de kategoriserede fund (analysens samlede resultat) i fire linjer, som efterfølgende fortolkes og belyses med de tre teorier, som er nævnt i kolonnen: *Teori, begreber og modeller*.

Teoretisk fortolkning af kategoriale fund

Metoden til at arbejde med teoretiske fortolkninger af de kategoriale fund, det vil sige analysens samlede resultat, gennemgås ikke i denne artikel. Det nævnes alligevel, da de studerende har valgt at strukturere fortolkningsprocessen ud fra den metodiske tilgang i Mini-modellen: Introducer - Citer - Kommenter. Læs mere om modellen i artiklen *Mini-model: Introducér - Citér – Kommentér. Stilladser dit projekts analyseafsnit* (Prætorius, 2022b).

Uddrag fra bilag: Transskription af interview med borgeren David

Jeg kan huske, jeg stillede dig et spørgsmål, men det er ikke sikkert du kan huske det fra sidste gang. Men jeg spurgte dig om du vidste hvad livskvalitet det var?

Det kan jeg godt huske du spurgte mig om. Men livskvalitet det er vel når man er glad?

Det kan det være ja.

Og ikke er uvenner med nogen, sådan generelt har det godt med sig selv. Jeg hygger mig jo blandt andet rigtig meget når jeg er ude og spille musik og er til bowling.

Ja, hvor tit gør du det?

Begge ting gør jeg én gang om ugen, men har ikke kunne gøre det under mit sygdomsforløb. Jeg skal blandt andet ud og træne i aften og jeg er også til stævner forskellige steder i landet, hvor jeg spiller på konkurrenceplan.

Sådan! Er du god til det så?

Ja, det er jeg. Nu er jeg så kommet lidt ud af form, men da jeg var rigtig god der lå jeg imellem 100-120.

Når du er herhjemme, hvornår er det så at du har det godt?

Det er b.la. når jeg engang imellem kobler af med at spille PlayStation, der har jeg som regel ikke nogen herinde, for der har jeg sådan lige brug for at trække stikket.

Så du har også brug for at være alene en gang imellem?

Ja, det er især hvis jeg er stresset. Hvis jeg føler jeg har haft en stresset dag, så kan det være meget godt ikke at have nogen herinde og lige få lidt ro på sig selv.

Så du mærker faktisk livskvalitet i løbet af en dag når du kobler af?

Ja.

Kan du komme med andre eksempler på livskvalitet i løbet af en dag hvor du har det godt?

Når jeg er på arbejde. Fordi det er det der med at så, har man noget at stå op til. Jeg har det bedst når jeg kan holde mig i gang.

Er det fordi at det betyder noget at være på arbejde for dig?

Jamen det betyder jo noget når vi laver noget for andre firmaer, at det også er ordentligt når vi sender det afsted jo. Fordi vi har før lavet en masse hvor der var fejl i en kasse da vi sendte den afsted, så fik vi hele møget retur igen og skulle sidde og finde den ene kasse på to paller.

Hvis jeg nu siger til dig, giver dit arbejde mening?

Det gør det jo i den udstrækning at vi får løn og det kan være 500 kr. måske, udover vi så får vores pension ved siden af. Men bare det at vi får lidt anerkendelse ved det vi laver.

Hvis man lige vender den om, nu snakkede vi jo om det med pædagogerne før og med omsorgspligt, når pædagogerne hjælper dig, giver det dig så også noget kvalitet i livet at få hjælp?

Egentlig ikke, fordi jeg vil jo egentlig gerne kunne klare mig selv jo. Men jeg synes der er nogle ting der er grænseoverskridende at de hjælper mig med, det er f.eks. at tørre mig omme i numsen. Det syntes jeg er grænseoverskridende.

Er der nogle ting som pædagogerne hjælper dig med, som du er glad for at de gør?

Ja, de sætter nogle gange lige styr på min hverdag hvis jeg ikke lige selv har styr på den. Så hjælper de mig jo også med at slukke lyset om aftenen hvis jeg selv glemmer det.

Så har jeg jo også et fjernsyn som kan dreje, for lige at komme tilbage til det med livskvalitet, det er jo også

livskvalitet at jeg nogle gange bare kan ligge mig om i min seng og se en film eller noget andet.

Mærker du så mest livskvalitet når du er alene eller når du er sammen med andre?

Det gør jeg faktisk eksempelvis når jeg er sammen med "navn på 2 venner", vi pjatter nemlig helt vildt, vi kan simpelthen ikke lade vær. Det er jo så også fordi jeg har kendt "X" siden han var lille.

Nu snakkede vi også om dit sygdomsforløb før, under dit sygdomsforløb, har du da kunne mærke livskvalitet på en måde?

Ja, det er jo at jeg har fået meget hjælp af sygehuspersonalet den første uge. De hjalp mig med at tømme min tisper.

Lavede du andre ting ude på sygehuset da du var der?

Så gik jeg også ud og røg, men det kunne jeg ikke den første uge. Så da jeg fandt ud af at jeg havde cigaretter med, så var jeg simpelthen ved at gå ud af mit gode skind, fordi jeg var rygetrængende. Ellers lå jeg bare og så fjernsyn og spillede iPad, det jo det eneste man sådan stort set kan lave på sådan et sygehus.

Men det var da dejligt du kunne se fjernsyn og spille imens. Så har vi et sidste tema, vil du lige have en lille pause?

En lille rygepause ja.

Uddrag fra bilag: Del 1: Analyse af empiri

Tema/kategori: Livskvalitet for borgeren		
Citat/tekstuddrag/observation (her kan være flere): "Det kan jeg godt huske du spurgte mig om. Men livskvalitet det er vel når man er glad? Og ikke er uvenner med nogen, sådan generelt har det godt med sig selv. Jeg hygger mig jo blandt andet rigtig meget når jeg er ude og spille musik og er til bowling."		
Analysens fund	Problemstillinger	Teori, begreber og modeller

<ul style="list-style-type: none"> ● Borgerens livskvalitet - følelser, grundstemning af glæde ● Sociale fællesskab - aktivt deltagende 	<ul style="list-style-type: none"> ● Vigtigt for borgeren, at der er god stemning ● At borgeren under Coronaen ikke kan disse ting ● Manglende socialt fællesskab ● Manglende motorisk træning, fra mangel på at spille musik og bowle 	<ul style="list-style-type: none"> ● Siri Næss - livskvalitet ● Daniel Stern - relationsarbejde ● James Coleman - relationsteori <p><i>Måske:</i> Pierre Bourdieu (habitus, kapital, felt og doxa)</p>
---	--	---

Citat/tekstuddrag/observation (her kan være flere):

“Begge ting gør jeg én gang om ugen, men har ikke kunne gøre det under mit sygdomsforløb. Jeg skal blandt andet ud og træne i aften og jeg er også til stævner forskellige steder i landet, hvor jeg spiller på konkurrenceplan”.

Analysens fund	Problemstillinger	Teori, begreber og modeller
<ul style="list-style-type: none"> ● Borgeren deltager aktivt i sine interesser på ugentlig basis ● Borgeren deltager i højere plan i sine interesser ● Borgeren har ikke kunne gøre disse ting under sit sygdomsforløb ● Er forskellige steder i landet og får oplevelser med samtidig at han plejer sine interesser 	<ul style="list-style-type: none"> ● At borgeren ikke har kunne pleje sine interesser og vi ikke hører, at der bliver gjort op for at, han ikke går til det lige nu, såsom andre aktiviteter derhjemme ● At borgeren måske kunne føle sig udelukket, da han ikke kommer ud og kører rundt i landet som han plejer, da han ikke kan komme ud og deltage i stævner 	<ul style="list-style-type: none"> ● Siri Næss - livskvalitet ● Daniel Stern - relationsarbejde <p><i>Måske:</i> Pierre Bourdieu (habitus, kapital, felt og doxa)</p>

Citat/tekstuddrag/observation:

“Når jeg er på arbejde. Fordi det er det der med at så har man noget at stå op til. Jeg har det bedst når jeg kan holde mig i gang”.

Analysens fund	Problemstillinger	Teori, begreber og modeller

<ul style="list-style-type: none"> • Borgeren er aktiv - holder sig i gang • Motivation for hverdagen - noget at stå op til • At gå på arbejde er livskvalitet for borgeren 	<ul style="list-style-type: none"> • Borgerens sygdomsforløb har gjort at det ikke har været muligt at gå på arbejde • Borgeren har ikke været aktiv i samme omfang i perioden, da han bare har været derhjemme • Borgeren har muligvis haft manglende motivation i sin hverdag under sygdom, da han ikke har haft noget aktivt at stå op til • Borgeren mangler sine sociale relationer fra arbejdet under sygdom 	<ul style="list-style-type: none"> • Siri Næss - livskvalitet
--	--	--

Uddrag fra bilag: Del 2: Opsummér analysens kategoriserede fund

Introducér dit samlede analyseresultat på baggrund af analysefundene

Borgeren giver klart udtryk for at det er små ting som at se fjernsyn/spille PlayStation, ryge en cigaret, sociale relationer, arbejde og fritidsaktiviteter der danner livskvalitet for ham. Yderligere ses der en manglende sikkerhed i det tidlige, samt det nuværende, relationsarbejde.

(Kilde: Analysekemaerne og de tilhørende hjælpespørgsmål er inspireret af Launsø, Olsen og Riepers analysekema (2017), Kvaales kondenseringsmetode (1997) og VIA Opgavevejledning (u.å..))

Uddrag fra skriftligt projekt: Del 3: Skriftlig fortolkning af analyseresultat

I fortolkningen af det samlede analyseresultatet præsenterer de studerende (Hvidkjær & Sørige, 2021) analyseresultatet med blik for problemformuleringens problematikker. Derefter introduceres et citat, der illustrerer borgerens perspektiv på livskvalitet. Afslutningsvist introduceres og kobles teorien til det samlede analyseresultat og dermed tydeliggøres fortolkningen af det samlede analyseresultat. Denne opstilling er i overensstemmelse med *Mini-modellen: Introducér - Citér – Kommentér. Stilladser dit projekts analyseafsnit* (Prætorius, 2022b).

Tekstuddrag m. mini-modellen: Introducér - Citér - Kommentér

I interviewet med borgeren italesætter han ikke en ringere livskvalitet, i direkte sammenhæng med pædagogernes pligt for omsorg. Han udtaler sig om hvad der er vigtigt for ham i livet og hvilke ting der gør

ham glad. Han giver udtryk for at se fjernsyn, spille PlayStation, at ryge, sociale relationer, arbejde og fritidsaktiviteter som værende livskvalitet for ham. Han beskriver det på følgende måde:

”Livskvalitet det er vel når man er glad? Og ikke er uvenner med nogen, sådan generelt har det godt med sig selv. Jeg hygges mig jo blandt andet rigtig meget når jeg er ude og spille musik og er til bowling” hvor borgeren senere i interviewet også får sagt: “Når jeg er på arbejde. Fordi det er det der med at så, har man noget at stå op til. Jeg har det bedst når jeg kan holde mig i gang” (bilag 2b, s. 9-10).

I denne analyse påpeges der ingen problemstilling i forhold til borgerens beskrivelse af livskvalitet, dette er en konklusion af, hvad borger beskriver er livskvalitet for ham. Næss beskriver, at livskvalitet handler om den enkeltes oplevelser og fortolkninger. Denne livskvalitet analyseres med Næss’ teoretisering af livskvalitet, som understøttes af de 4 begreber, der danner grund for at kvalitetsrigt liv. At mennesket er aktivt, har gode menneskelige relationer, positiv selverkendelse og grundstemning af glæde. Yderligere beskriver Næss at livskvalitet er, hvis man har positive kognitive og affektive oplevelser (Næss et al., 2011, s. 18-22). Han giver klart udtryk for aktiv deltagelse i både sit arbejde, sociale relationer og i form af sine fritidsaktiviteter. Samtidig værdsætter han sine relationer og nyder at være socialt deltagende, med mulighed for at trække sig, når han mærker behovet for dette. Grundstemningen af glæde mærkes ved at borgeren giver udtryk for at have tryghed og at livet er godt, dog gives der til tider udtryk for det modsatte. Under Covid-19 har borgeren haft mange aktiviteter aflyst, begrænsninger i hverdagen, samt megen ophold i egen lejlighed. Dette ses i interviewet, at han ikke altid er glad ved ikke at kunne opleve de ting nu, der har været essentiel for livskvalitet i hans hverdag (Bilag 2b, s. 2). Relationer er påtalt som vigtige for borgeren, for at han har et kvalitetsrigt liv. Daniel Stern understøtter relationstilgange med at der skal være relationsdomæner, der igennem livet udvikles, ved at nye erfaringer kommer til. Den affektive afstemning er derfor væsentlig i relation til individet, da dette omfatter, at individet vil kunne få hjælp til at strukturere sine følelser og lære at håndtere og nuancere svære følelser (Krøigaard, 2016, s. 80-83). Stern beskriver, at vores erfaringer med relationer sætter præg på vores psyke, som senere vil komme til udtryk, ved at borgeren kan søge trøst i omsorgspersoner, hvis der er positive erfaringer med omsorg. Ifølge Stern ville en omsorgs- og tryghedsfyldt barndom være fremmede for individets initiativ til at søge støtte i svære situationer og derved mærke den varme og nærværende omsorg, som fremmer selvstændiggørelse (Ibid., s. 85). Vi er qua interviewet med borger blevet gjort bekendt med hans hårde barndom, hvor alkohol samt vold ikke har været ualmindeligt og med hyppig udskiftning af omsorgspersoner i form af forskellige stedfædre (Bilag 2b, s. 1). Derfor er relationer og omsorgen vigtig i borgerens situation, da de positive affektive oplevelser har betydning for livskvaliteten (Næss et al., 2011, s. 18-22).

(Hvidkjær & Sørige, 2021)

Litteratur

Hvidkjær, S. & Sørige, J. (2021). *Omsorgspligtens påvirkning af selvbestemmelse. En undersøgelse af pædagogens omsorgspligt og borgerens selvbestemmelsesret i mødet med mennesker med fysisk- og psykisk funktionsnedsættelse* [Bachelorprojekt]. UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole.

Prætorius, L. (2022a). *Kodning og bearbejdning af kvalitative data*. Læremiddel.dk

Prætorius, L (2022b). *Mini-modellen: Introducér - Citér - Kommentér. Stilladser dit projekts analyseafsnit*. Læremiddel.dk